

KAMBIYAT KO MASA A COVID19

Mga okit para sa mga caseworkers

ko katukawi ko pamilya a madedelikado go kab'gi sa suporta ko khakambiyat

Panalamat ako ko taro-taros a kapkontaka nyo sa gya mga pamilya.

So suporta nyo na mala ugop a kakhasambi-i kiran.

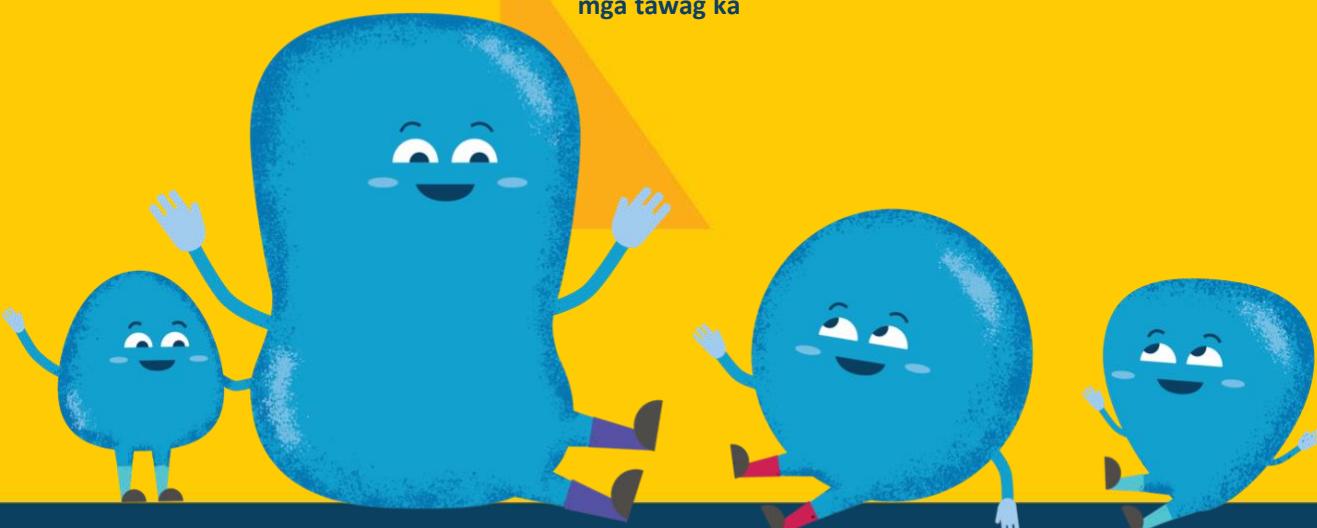
Mga pakaiza para katukawan so madedelikado a mga pamilya

Sangkaya masusuwa na madakul a pamilya a makaala awidakal yan. Ba mapakay a matharo ka rakun, so maggdam ka sa di nga di kambiyata ko pamilya nga imanto? 0 – Titho a mapipiya 10 – Di kagaga	Titho a madedelikado – 5 o di na mathangka
Madakul a pamilya ah miyakasagad sa kapawala di kapsisinabutan sa gya lockdown odi na so mga wata iran e pagadun sa samok a mapkaprangit so mga loks iran. Sa gya miyanga aloy, ba adun a kiyapangasagadan iyo ron? 0 – Da 10 – Oman-oman	Titho a madedelikado – 5 o di na mathangka
Note – Ska e kikatawan ko pamilya ka. O katawan ka madedelikado siran na sunod angka so mapipikir ka. S'ka eh mapasang saya.	Titho a madedelikado – sunod angka so kapasangan ka.

Para ko langowan a pamilya: Amay ka adun a mga free messages para ko mga caregivers igira Covid19, kababaya ka?

(Ibarat oway) Omanun saya so number iran antaa ka ko text messaging para ko okit-okit a kambiyata [Taman aya sa kapusan a bulan a May]

Tumalondog na: Evidence-based a inib'gay a mga musawir para ko mga tawag ka

World Health Organization

unicef
for every child

WWO
WORLD WOMEN ORGANIZATION

End Violence
Against Children

Maestral.

The mark "CDC" is owned by the US Dept of Health and Human Services. Use of this logo is not an endorsement of this particular product, service, or enterprise.

The COVID-19 Playful Parenting Emergency Response is supported by the LEGO Foundation, the philanthropic donor to the University of Oxford's COVID-19 Research Response Fund, and the UKRI GCRF Accelerating Achievement for Africa's Adolescents (Accelerate) Hub. Research on Parenting for Lifelong Health is supported by the UKRI GCRF Accelerate Hub, the Oak Foundation, the European Research Council (ERC) under the European Union's Seventh Framework Programme and the Horizon 2020 Research and Innovation Programme, the Global Alliance for Chronic Diseases under the European Union's Horizon 2020 Research and Innovation Programme, UNICEF, WHO, Oxford University Innovation GCRF Sustainable Impact Fund, the Leverhulme Trust, the Economic and Social Research Council, CIDA, the National Research Foundation of South Africa, Ilifa Labantwana, the John Fell Fund, the Evaluation Fund, the UBS Optimus Foundation, USAID-PEPFAR, the Wellcome Trust, Grand Challenges Canada and Wellspring Advisors.

KAMBIYAT KO MASA A COVID19

Mga okit para sa mga caseworkers

Para ko mga caseworkers: Patot dun a kabantogan ka! Salamat ko tuloy-tuloy a suporta niyo ko mga pamilya kikinanglan apiya igira kapapasangan umanisa. Skano eh panginam ko ingud.

Paganay a tawag

Bago a ukit: D'kha ka.

Igira maggdam ta na pngarit ta o di na makaala awidakal ta ko wata ta o di na ko mga kangudaan na aya okit na dkha ka. O magdam ka lagid o kabaya ka na mitana ka kiran so rarangit ka o di na kis'kan ka siran na awat ka kiran go ka ginawa sa madalum sa makalima. [So pud na di mranon ranon o di na gimagidayda a idadayon iran ron so olo iran]. Milyon a tao a miyayon sa gya okit. Usar angka imanto na gongka ilaya nay miniugop rkawn.

Ikaduwa a tawag

Pakaiza ko miyawri a okit

Ba miyakaugop so kapundk'ha ka lagid o kaginawa sa makalima sa madalum?

[Ibarat o oway] Mapiya anan rka! Pangandagi nga ginawang ka!

[Ibarat o di] Antonaa kar'rgunan rkawn? Ba mapakay a baalan ta solusyon?

[Pakisabutan: Ugopingka siran mamimikiran sa solusyon bugaya kano sa solusyon a mga pamilya, mapasad na pangaloy a niyo sa kapakatundog-tundog yan, na go nga siran panalamati sa kiyasalaki iean ron, go panguyati nga siran sa di siran sangkop.]

Bago a ukit: One-on-one tip

Ibarat o makatibalai ka sa mabagur a kababaya ko mga wata ka na pamaratiya siran piyapiya. Kepakay a uman gawii na bgan ka siran sa 20 ka minutos ko oras ka, ibarat p'man o da oras nga, na kapakay magugupa kano gagalbukan sa walay mrnga-rngan kano mananaksaan o di na manindaan ago pangidayda. Sa lagidaya na kagdam iran importante ago pkababayaan ka siran. [Kataya so mapiya a ipagiza: Sii ko mga wata ka ba adun a di ron mataro?]

Ikatlo a pakaiza

Pakaiza ko miyawna a okit-okit

Kiyabgan ka sa oras a duwapol ka minutos ko salongan so wata ka?

[Ibarat o oway] Miyambuway ka! Na mapiya ka apiya kar'rgunan na kiyataguwan sa oras.

[Ibarat o di] Antonaa kar'rgunan rkawn? Ba mapakay a baalan ta solusyon?

[Pakisabutan: Ugopingka siran mamimikiran sa solusyon, b'gaya kano sa solusyon a mga pamilya, mapasad na pangaloy a niyo sa kapakatundog-tundog yan, na go nga siran panalamati/bantogi sa kiyasalaki iran ron, go panguyati nga siran sa di siran sangkop.]

Bago a okit: 'Kaispati go kabantogan'

Igira a miyakasala so mga wata tano na pkabgan tano siran sa attention na go di tano siran ptakor'n igira ko mapiya galbuk. "Oh! Na kapakay ago dun mamangunab!" Igira miyailay tano siran a dip'piyapiya na bantugi niyo siran, so mga wata na pkababaya igira pkabantugan ago phkapansin siran na mas di siran di piyapiya. Ba mapakay na pmbantugan tano so mga wata tano apiya makaisa ko pito gawii?

World Health Organization

for every child

WORLD WITHOUT DRUGS

End Violence
Against Children

Maestral.

CENTERS FOR DISEASE
CONTROL AND PREVENTION

The mark "CDC" is owned by the U.S. Centers for Disease Control and Prevention. Use of this mark is not an endorsement by CDC or HHS of any products or services or enterprises.

The COVID-19 Playful Parenting Emergency Response is supported by the LEGO Foundation, the philanthropic donors to the University of Oxford's COVID-19 Research Response Fund, and the UKRI GCRF Accelerating Achievement for Africa's Adolescents (Accelerate) Hub. Research on Parenting for Lifelong Health is supported by the UKRI GCRF Accelerate Hub, the Oak Foundation, the European Research Council (ERC) under the European Union's Seventh Framework Programme and the Horizon 2020 Research and Innovation Programme, the Global Alliance for Chronic Diseases under the European Union's Horizon 2020 Research and Innovation Programme, UNICEF, WHO, Oxford University Innovation GCRF Sustainable Impact Fund, the Leverhulme Trust, the Economic and Social Research Council, CIDA, the National Research Foundation of South Africa, Ififa Labantwana, the John Fell Fund, the Evaluation Fund, the UBS Optimus Foundation, USAID-PEPFAR, the Wellcome Trust, Grand Challenges Canada and Wellspring Advisors.

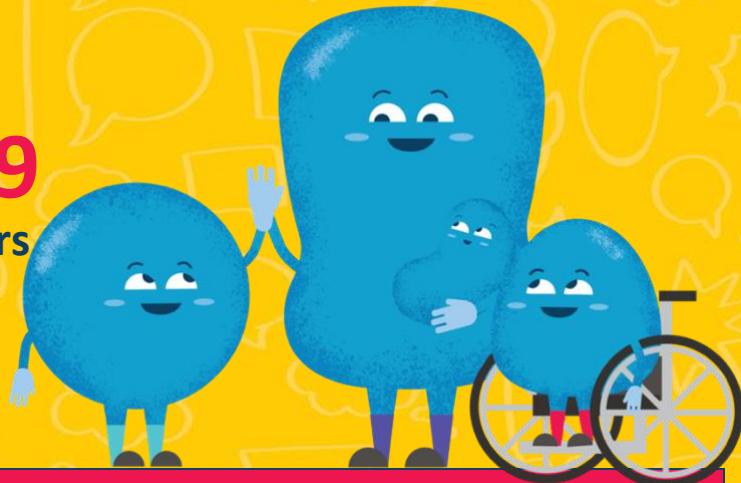
United Nations Office on Drugs and Crime

KAMBIYAT KO MASA A COVID19

Mga okit para sa mga caseworkers

Para ko mga caseworkers: Salamat ko taro-taros a galbuk iyo ko kipapamilya.

Tatanudiniyo mambo a pagipata nyo so mga ginawa nyo. Skano na bituon.

Ikapat a tawag

Pakaiza ko miyawri a okit	Angkaino ba nga miyapaginka go imiyapudi-pudi so wata ka sa kiyapiya-piya niyan? [ibarat o oway] Na mapiya! [ibarat o di] Antona a ikiyapakar'gun iyan? Ba mapakay a baalan ta aya sa solusyon? <i>[Pakisabutan: Ugopingka siran mamimikiran sa solusyon, b'gaya kano sa solusyon a mga pamilya, mapasad na pangaloy a niyo sa kapakatundog-tundog yan, na go nga siran panalamati/bantogi sa kiyasalaki iran ron, go panguyati nga siran sa di siran sangkop.]</i>
Bago a okit: Ipatangka a ginawangka	Antona e mag'gdam ka? Kailangan na pagipatangka mambo a ginawangka. Igira so mga wata ka na tiyurog, ba ana mapipikir ka antonawnun a mapakalangas yan a ginawanga? Tpungingka a buggingka sa oras a kapakadka sa gya pakatalingoma gawii? <i>[Pakisabutan: Makimbityara ka, prano-ranon ka o di na kape kano]</i>

Ikalima a tawag

Pakaiza ko miyawri a okit	Sa giya miyaipos a pitogawii ba nga kiyabgan sa dkha a ginawangka? [ibarat o oway] Ana mapiya - siyagao ka anan! So, dingka di kapudi-pudi ah ko mga wata ka kumusta dun uto? [ibarat o di] Antona a ikiyapakar'gun iyan? Ba mapakay a baalan ta aya sa solusyon? <i>[Pakisabutan: Ugopingka siran mamimikiran sa solusyon, b'gaya kano sa solusyon a mga pamilya, mapasad na pangaloy a niyo sa kapakatundog-tundog yan, na go nga siran panalamati/bantogi sa kiyasalaki iran ron, go panguyati nga siran sa di siran sangkop.]</i>
Bago a okit: Tomo a ayon ka odisa gnuk	Tepengingka taruwa ko wata ka antona e titto a kabaya ka a suwaan iran adi sa taroon ka kiran so dingka kabaya suwaan iran (a katawan ta lalayon ta aya psuwaan!). Tepeng ka taro sa "Piyapiya ka" odisa "Baka plak-lak".

Ikanum a tawag

Pakaiza ko miyawri a okit	Ino ba ngadun miyaloy o di na miyaamad ko mga wata ka antona e kabaya ka para rkiran odi so dingka kabaya suwaan iran? [ibarat o oway] Ana mapiya- panutolangka rakun tona oras ka aya miyaloy kiran? Ino igira kuwan a pkararangitan ka, baka pundkha go pungginawa sa madalum a daan? [ibarat o di] Antona a ikiyapakar'gun iyan? Ba mapakay a baalan ta aya sa solusyon? <i>[Pakisabutan: Ugopingka siran mamimikiran sa solusyon, b'gaya kano sa solusyon a mga pamilya, mapasad na pangaloy a niyo sa kapakatundog-tundog yan, na go nga siran panalamati/bantogi sa kiyasalaki iran ron, go panguyati nga siran sa di siran sangkop.]</i>
Bago a okit: So rarangit na plikayan	So mga wata tano na igira na mapakanggani tano iran, na igira mambo na so gani tano sii mitutungkil ko masusuwa tano. Madakul a loks na di makanggani sa aya sabap yan na kaor, dukaw, mararata ginawa iran. Ino igira ba margin a kapakabtad ka? Ba mapakay a banugan ta sa ukit a miugop san? <i>[Pakisabutan: Pakimbityara ka igira maggdam ka sa rokot, dkha ka.]</i>

KAMBIYAT KO MASA A COVID19

Mga okit para sa mga caseworkers

Para ko mga caseworkers: Salamat ko taro-taros a galbuk iyo ko kipapamilya. Tatanudiniyo mambo a pagipata nyo so mga ginawa nyo. Skano na bituon.

Ika-pito a tawag

Pakaiza ko miyaipos a pakaiza	Ino ska pkaarun ka so mag'gdam ka igira p'kararangitan ka go tonay yakaugop ron? [Ibarat o oway] Mapiya ka miyapas—besar anan! Ino ska igira makaala awidakal ka antonay pkibgay nga sa ginawa nga para makaalsa ka ko awidakal? [Ibarat o di] Antona a ikiyapakar'gun iyan? Ba mapakay a baalan ta aya sa solusyon? <i>[Pakisabutan: Ugopingka siran mamimikiran sa solusyon, b'gaya kano sa solusyon a mga pamilya, mapasad na pangaloy a niyo sa kapakatundog-tundog yan, na go nga siran panalamati/ bantogi sa kiyasalaki iran ron, go panguyati nga siran sa di siran sangkop.</i>
Bago a okit: Baloyangka so kapamangunab sa lima piyakasiigisig	Ino ba aduna idayda a mapakay a mipangidayda iyo igira pamangunab kano sa lima? Para ko mga wata kapakay so piyakasinga-singa a idayda o di na kapakay a pangumanan niyo sa bago a basa ko tono iyan para ko mga kangudaan ron mambo. Mapakay pun a kaumanan niyo sa kasaway.

Ika-walo a tawag

Pakaiza ko miyaipos a pakaiza	Ba niyo kiyatepengan so idayda a kapamanguna sa lima? [Ibarat o oway] Ana mapiya anan rka! Andamanaya ini igira a pkailayka so wata ka a dipiyapiya ago di mapudipudi? Ino izaingka ginawang ka kitaros kadun aya taman sa taman? [Ibarat o di] Antona a ikiyapakar'gun iyan? Ba mapakay a baalan ta aya sa solusyon? <i>[Pakisabutan: Ugopingka siran mamimikiran sa solusyon, b'gaya kano sa solusyon a mga pamilya, mapasad na pangaloy a niyo sa kapakatundog-tundog yan, na go nga siran panalamati/ bantogi sa kiyasalaki iran ron, go panguyati nga siran sa di siran sangkop.</i>
Bago a okit: Sangkamanoto na so kausara ko kab'tad a daneg	Igira so mga wata na miyakanggalbuk sa di mapiya, aya mapiya na b'gan ka siran sa daneg a kab'tad (aya ibarat yan na so kakuwa a ko gamit iran) adisa plalisan ka siran o di na mranug'n ka siran. Tepeng ingka gya mga lakad: 10 Bgingka siran sa kapamimilian iran para paratiyaan ka iran bago nga siran bgi sa daneg, 2) Pamimili ka sa daneg a titlo a daman, 3) Mapasad angkuto, bgi nga sa palap'lad sa makanggalbuk sa mapiya na go pudi-pudi ko siwa iyan.

Ika-num a tawag

Pakaiza ko miyaipos a pakaiza	Ino ba nga miyasuar so kausara ko kab'tad a daneg sa giya miyakapito a gawii? Antonay miyasuwa iyan? [Ibarat o oway] Pangandagi nga ginawa nga! Ana so kaparoli nga ko kadkha kaginawa sa madulm igira miyakaprangit ka? [Ibarat o di] Antona a ikiyapakar'gun iyan? Ba mapakay a baalan ta aya sa solusyon? <i>[Pakisabutan: Ugopingka siran mamimikiran sa solusyon, b'gaya kano sa solusyon a mga pamilya, mapasad na pangaloy a niyo sa kapakatundog-tundog yan, na go nga siran panalamati/ bantogi sa kiyasalaki iran ron, go panguyati nga siran sa di siran sangkop.</i>

Recap	Kiyambityaraan ta a duwa so mga nganin a mapakay a makaugop ko mga oud a caregivers pud so mga wata. So, kailaya ko ginawa, kaparoli ko kadkha, kapagusara ko oras sii ko mga wata uman gawii, kapudi-pudi/kabantugi, kataruwa ko olawla a kabaya tano, ago kab'gay sa kab'tad a daneg. Ba nga kabaya a sarumahan ta bityaraan ta aya langon? Igira p'taro ka sa apiya antonaa mapiya, ago kaarnangka sa ginawanga sa kalalisi nga ago kapran'ga nga ko wata ka sa agya ska na mapakay a kasabapan ko kapakatuwa o utk o wata aka. Na patot dun a kabantogi sa ginawa nga!